

08.11.2022

Asia/5

§ 229

Sosiaali- ja terveydenhuollon etävastaanottojen asiakasmaksu

HEL 2022-010108 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti, että sosiaali- ja terveydenhuollon etävastaanottoista peritään 1.1.2023 alkaen asiakasmaksu, joka on 80 prosenttia vastaavan lähivastaanoton asiakasmaksusta (euromääräisesti pyörästettyinä lähimpään kokonaiseen euroon).

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä hän siitä syystä osallistunut kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus1:

Jäsen Samuel Adouchief: Korvataan päätösosa seuraavalla:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että esitetyt sosiaali- ja terveydenhuollon etävastaanotot ovat 1.1.2023 alkaen maksuttomia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että koronapandemian aiheuttama hoitovelka edellyttää sosiaali- ja terveystoimialalta matalan kynnyksen palveluiden kehittämistä ja lisäämistä, mihin maksuttomat etävastaanotot osaltaan vastaavat.

Kuten esittelijän vastauksessa todetaan, etävastaanottojen asiakasmaksujen vaikutus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan asiakasmaksutuottoihin arvioidaan vähäisiksi. Sen sijaan terveyshyödyt voivat olla merkittäviä, kun asiakkaiden kynnys hoitaa pieniä, etävastaanotolle sopivia asioita madaltuu."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Samuel Adouchief)

Jaa-äännet: 9

Kati Juva, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Touko Nii-

nimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 3

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Maaret Castrén

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta teki asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen päätöksen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ulla Hautamäki, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 43604
ulla.hautamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asiakasmaksupäällikkö Ulla Hautamäki on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, säädetään kunnan tai kuntayhtymän perittävistä sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksuista.

Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä. Maksun enimmäismäärät on määritelty asiakasmaksulaissa sekä asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Etävastaanotolla tarkoitetaan perinteistä henkilökohtaiseen käyntiin perustuvaa käyntiasiointia korvaavaa hoito- tai palvelukontaktia, joka to-

teutetaan kaksisuuntaisesti tietoliikenneyhteyden avulla esimerkiksi tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien välityksellä.

Etävastaanottoina järjestetään tällä hetkellä Helsingissä lääkärin ja hoitajan vastaanottoja terveysasemilla, ravitsemus- ja jalkaterapiaa, lääkinnällisenä kuntoutuksena annettua terapiaa, geriatrian poliklinikan vastaanottoja, perhevalmennuksen vastaanottoja sekä suun terveydenhuollon vastaanottoja. Näitä etävastaanottoja vastaavista lähivastaanotoista vain lääkinnällisen kuntoutuksen terapiasta, geriatrian poliklinikan vastaanotoista ja suun terveydenhuollosta peritään asiakasmaksu.

Tällä hetkellä vain suun terveydenhuollossa suuhygienistin ja hammaslääkärin etävastaanotoista on peritty asiakasmaksu, joka on vastannut lähivastaanoton maksua. Toimintamalli on perustunut Kuntaliiton vuoden 2020 ohjeistukseen, jonka mukaan etävastaanotoista voidaan periä asiakasmaksu asiakasmaksulain yleisten säännösten mukaisesti huomioiden kuitenkin lainsäädännön asettamat rajoitukset, kuten lakisääteisesti maksuttomat palvelut.

Etävastaanottojen asiakasmaksuista ei ole erikseen päätetty Helsingissä.

Esitettävä etävastaanottojen asiakasmaksujen hinnoittelumalli koskettaa vain niitä etävastaanottoja, joiden vastaavista lähivastaanotoista peritään asiakasmaksu. Etävastaanottojen hinnoittelumalli ei siis kosketa asiakasmaksulain 4 §:n ja 5 §:n mukaisia lakisääteisesti maksuttomia tai lautakunnan erikseen päättämiä maksuttomia palveluita eikä sakkomaksuja, jotka lautakunnan päätöksen 11.5.2021 § 95 mukaan säilyvät samansuuruisena lähi- ja etävastaanotoissa.

Esitetyn hinnoittelumallin mukaisesti etäpalveluista peritään lähivastaanottoja alhaisempi asiakasmaksu palvelun houkuttelevuuden lisäämiseksi. Yhdenmukainen hinnoitteluperuste kaikille sosiaali- ja terveydenhuollon etäpalveluille on selkeä kuntalaisille sekä palvelua järjestävälle taholle. Valmis hinnoittelumalli mahdollistaa ketterät etäpalvelukeilut nykyisille ja uusille palveluille.

Taloudelliset vaikutukset

Uuden hinnoitteluperusteen toteutuessa muutokset sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan asiakasmaksutuottoihin on arvioitu vähäisiksi. Maksutuottojen kasvu on riippuvainen siitä, kuinka sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala laajentaa etäpalveluiden tarjontaa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

08.11.2022

Asia/5

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut myös etävastaanottoina toteutettuina antavat uusia sekä aiempia ketterämpiä mahdollisuuksia kuntalaisten palvelemiseen. Etävastaanotoilla voidaan vaikuttaa palveluiden saatavuuteen sekä saavutettavuuteen, kun asiakkaalla on mahdollisuus asioida vaikka lähtemättä kotoaan. Lähivastaanottoa edullisemmalla hinnoittelulla kynnystä palveluun hakeutumiseen voidaan madallata. Etäpalvelujen tarjontaa lisäämällä sekä asiakasystävällisillä asiakasmaksuilla voidaan vaikuttaa asiakkaiden positiivisen palvelukokemuksen muodostumiseen ja sitä kautta lisätä myös etäpalvelujen käyttöä, joka näkyy edelleen kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin kohentumisena.

Toimivaltaperuste

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ulla Hautamäki, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 43604
ulla.hautamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Palvelukokonaisuuksien johtajat
Hallinto
Talpa

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 25.10.2022 § 215